Staroveký Egypt, vešebt, kanopa, sfinga :)

Staroveký Egypt

Približne pred 5000 rokmi vznikol v údolí rieky Níl staroveký Egypt. Za viac než 2500 rokov sa v ňom sformovala jedna z najväčších civilizácií všetkých čias.

Starovekí Egypťania sa usadili na brehoch Nílu pre jeho každoročné životodarné záplavy, prinášajúce vlahu a nánosy úrodného bahna, čím zabezpečovali pôdu vhodnú na obrábanie.

Stavitelia pyramíd

Starovekí Egypťania sa prejavili ako vynikajúci stavitelia. Stavali veľkolepé chrámy, mestá a pyramídy. Na stavbu najväčšej z nich potrebovali viac než 2 milióny kamenných kvádrov, každý mal hmotnosť približne 2,5 tony. Niektoré boli opracované vo vzdialených kameňolomoch a dopravené na stavbu po rieke Níl.

Významní vynálezcovia

Egypťania používali steblá papyrusu na výrobu obuvi, člnov, lán a písacej látky. Na papyrusových zvitkoch uchovávali záznamy zapísané hieroglyfickým písmom. Egypťania ako prví zaviedli kalendár, ktorého rok mal 365 dní.

Život v záhrobí

Egypťania uctievali viacerých bohov, vrátane boha slnka Ré a boha smrti Usíreva. Verili, že aj ich králi[1] a kráľovné majú božský pôvod. Po vládcovom úmrtí telo zabalzamovali a uložili do hrobky spolu s veľkým množstvom predmetov potrebných v záhrobnom živote - potravinami, klenotmi a figúrkami **vešebtov**[2]. Väčšinu kráľovských hrobiek neskôr vykradli. Roku 1922 a však podarilo vykopať neporušenú hrobku mladého faraóna Tutanchamóna s mnohými vzácnymi predmetmi.

Tri obdobia

Civilizáciu starovekého Egypta možno rozdeliť na tri obdobia: Starú ríšu, Strednú ríšu a Novú ríšu. Keď roku 31 pred n.l. zomrela Kleopatra, Egypta sa zmocnila Rímska ríša.

Dôležité dátumy
Okolo rokov 10 000-5 000 rokov p.n.l. - na brehoch Nílu vznikali prvé osady. Egypské kraje sa zjednotili do dvoch kráľovstiev - Horného a Dolného Egypta.
Asi 2 630 p.n.l. - v Sakkáre bola postavená prvá stupňovitá pyramída.
Asi 2 575 p.n.l. - začalo obdobie Starej ríše. V Gíze boli postavené pyramídy. Namiesto medi sa začal na území ríše používať bronz.
Asi 2 134 p.n.l. - skončilo obdobie Starej ríše.
Asi 2 040 p.n.l. - začalo obdobie Strednej ríše. Egypt bol zjednotený zásluhou šľachty z Téb. Egypt dobyl Núbiu.
Asi 1 640 p.n.l. - skončilo obdobie Strednej ríše.
Roku 1 550 p.n.l. - začalo obdobie Novej ríše. Vznikla stála armáda.
Okolo roku 1 400 p.n.l. - Egypt prežíval najväčší rozmach.
Roku 1 070 p.n.l. - začal sa úpadok Egypta.
Roku 332 p.n.l. - Alexander Veľký (356-323 p.n.l.) dobyl Egypt.
Roku 51 p.n.l. - Vlády sa ujala kráľovná Kleopatra.
Roku 30 p.n.l. - Egypt sa stal rímskou provinciou.

Mali by ste vedieť, že:
- starovekí Egypťania verili v posmrtný život. Preto telo mŕtveho ešte pred uložením do hrobky mumifikovali, aby zabránili jeho rozkladu. Telo zosnulého uložili na 40 dní do roztoku sodného lúhu, aby sa vysušilo. Vysušené telo, z ktorého vybrali vnútorné orgány[3], potom potreli roztokom oleja s vonným korením. Vnútorné orgány vložili do nádob nazývaných **kanopy**. Pečeň vložili do kanopy, ktorej vrchnák mal podobu ľudskej hlavy; žalúdok vložili do kanopy s vrchnákom v podobe šakala; vnútornosti vložili do kanopy, ktorej vrchnák mal podobu sokola. Následne telo zavinuli do pásov z plátna, ktoré predtým namáčali v gleji. Pri zavinovaní mŕtvoly vkladali medzi plátenné pásy amulety, ktoré mali chrániť zosnulého pred vplyvom zla. Tento proces trval 70 dní,
- pyramídy sú veľkolepé hrobky faraónov. V blízkosti pyramíd v Gíze stojí aj **sfinga**, socha s telom leva a mužskou hlavou.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

[1] Faraóni.
[2] Služobníkov.
[3] Srdce ponechali.

Egyptská arabská republika (Egypt), Architektúra starovekého Egypta, Sochárstvo starovekého Egypta, Maliarske umenie staroveku – Egypt

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania